AMPHIBIA GYLLENBORGIANA

♦

LINNÉ

B. c. D.

AMPHIBIA GYLLENBORGIANA,

DISSERTATIONE ACADEMICA,
Cum
Conſenſu Ampliſſ. Facultatis Medicæ
In Regia Academia Upſalienſi,
PRÆSIDE
VIRO EXPERIENTISSIMO & CELEBERRIMO;
D:O DOCT. CAROLO LINNÆO,
Med. & Botan. PROFESS. Reg. & Ord.
Deſcripta
Et publico examini ſubjecta
A
BARTH. RUDOLPHO HAST,
OSTROBOTHNIENSI,
STIPENDIARIO REGIO.
In Audit. Carolino Majori die XVIII. Junii.
ANNI MDCCXLV.
Horis, ante Meridiem, ſolitis.

UPSALIÆ.

5
216664

Chas. W. Richmond

21664

QH 43.5 A52 1745

S:æ R:æ M:tis
SUMMÆ FIDEI VIRO,
Regis Regnique Svio-Gothici
SENATORI,
Regiæ Cancellariæ
PRÆSIDI,
Academiæ Upſalienſis
CANCELLARIO,
Celſiſſimo & Illuſtriſſimo
COMITI ac HEROI,
DOMINO
CAROLO GYLLENBORG,
MÆCENATI SUMMO.

Illuſtriſſime Celſisſimeq; COMES.

A Udet pietas noſtra exiguam hanc *Tibi Celſiſsime* COMES, conſecrare diſſertationem, quia *Tibi* uni debetur, *Tuo* quippe ſtudio collecta, *Tua* liberalitate Upſalienſibus muſis donata ſunt, quæ argumentum ipſi fecere, animalia.

Ingens Nomen *Tuum* alii ſpe & exſpectatione gratiæ prædicent; nos accepta celebramus

mus beneficia. Nobis, qui Machaoniæ arti ſtudemus & naturæ ſinus excutimus, *Tua* cura, *Tuisq;* auſpiciis, ex quo Camenas noſtras ſingulari patrocinio complecti cœpiſti, ea contigere, quæ laudes noſtras & præconia cuncta ſupergrediuntur. *Tibi* Phyſica inſtrumenta, *Tibi* anatomica præparata, *Tibi* Hibernacula plantarum, ex alio orbe tam ingenti numero allatarum, quibus jam floret Hortus noſter Botanicus, accepta referimus. Hæc tamen tot tantaque propenſiſſimi animi documenta, *Tuo* in nos adfectui non dum ſuffecere, niſi proprium Muſeum, *Tuo* ſumtu, *Tua*que ipſius cura collectum, noſtris præcipue uſibus concederes. Heic non viſa prius conſpicimus: heic Serpentes horrendos; heic Lacertas, Ranas, Teſtudines, heic pulcerrima ſimulacra Volucrum, quos ultimus prope oriens alit; heic elegantiſſima Corallia, Litophyta, eorumque affinia, ex oceani ſinu prolata; heic lectiſſimos Lapides, Foſſilia, Mineralia & Petrificata, heic deniq; varias Quadrupedum aliorumque animalium partes mirati ſumus. Quæ omnia amplificandæ ſcientiæ noſtræ noſtrisq; ſtudiis promovendis Tua donavit munificentia.

Nos, qui Muſei hujus partem tantummodo, Amphibia complexam, deſcribere conati

ſumus,

ſumus, hunc eorum veluti catalogum demiſiſſima veneratione *Tibi* dedicamus. Niſi votis noſtris defuiſſent facultates, ſingula hæcce animalia, quæ ſolo jam calamo adumbrare licuit, figuris expreſſa, perfectiori ſpecie in publicam prodita fuiſſent lucem. Ea nihilominus ſpe nobis blandimur, fore, ut munus hocce, *Tibi* auctori redditum, *Tua* digneris gratia. Ventura autem ætas *Tuam* illam immortali laude celebrabit munificentiam, & ſi qui olim futuri ſint ſcientiarum amore easque juvandi poteſtate *Tibi* pares, illi *Tuum* imitabuntur exemplum. Permanebo

Illuſtriſſimi Celſiſſimique
NOMINIS TUI

Cultor devotiſſimus
BARTH. RUDOLPH. HAST.

PROEMIUM.

Subjicitur oculis tuis, B. L. deſcriptio quorundam Amphibiorum, quæ ex peregrino orbe in ſeptentrionem noſtrum advecta, & ſingulari indole ac raritate ſua maxima conſpicua ſunt. Partem ea faciunt, pretioſi muneris illius, quo noſtram hanc Muſarum ſedem haud ita pridem donavit liberalitas, Illuſtriſſimi Herois ac Comitis, Regis Regnique Sveciæ Senatoris, Regiæ Cancellariæ Præſidis atque Upſalienſis Academiæ Cancellarii, Dom. CAROLI GYLLENBORG.

Non uno ſane documento enituit hujus tanti Mæcenatis erga artes & ſcientias liberales & noſtras præcipue Camenas propenſiſſima voluntas. Ex quo enim tempore his ea contigit felicitas, ut eas, in clientelam ſuam admiſſas, propiori cura dignatus ſit, plurima profecto, partim inſtaurata amplificataq; vetera partim nova addita ſibi ornamenta & decora lætus vidit Upſalienſis Helicon. Loquor illius ſub auſpiciis & beneficio reparatum heic Hippodromum, indeque reintegratam nobiliſſimam equitandi diſciplinam: loquor exſtructum & accura-

tiſſimis

tiſſimis inſtrumentis locupletatum Obſervatorium Aſtronomicum, ceteris, quæ continet Europa, palmam facile dubiam facere viſum: loquor comparata varia, eaque optima, Naturalis ſcientiæ adminicula: loquor refectum & Præparatis Anatomicis præſtantiſſimis inſtructum valetudinarium Academicum: Loquor Hortum Botanicum, amœniſſima nunc ſpecie florentem & brevi tempore advecto undique ex regionibus, alio ſole calentibus, rariſſimarum plantarum ingenti numero auctum, novaque Præfecti ſede, pariter ac hypocauſtis nuper exſtructis perfectisq; conſpicuum, ita ut cum exteris multis de præſtantia jure certare poſſit: loquor denique Guſtavianam Muſarum noſtrarum ædem, cui reficiendæ atque elegantiori ſtructura ornandæ, ſimulq; extentendo creſcentis indies publicæ Bibliothecæ ſpatio, artificum manus admoveri jam cœperunt. Ad hæc tot illuſtria faventisſimi erga Upſalienſem Academiam animi pignora accesſit demum propria, eaque elegantisſima, Mæcenatis hujus noſtri collectio, rara Amphibia, Inſecta, volucrum imitamenta, arte facta, coralliorum denique & minerarum pulcherrimam varietatem complexa, qua erat ipſe otia ſua literaria oblectare ſolitus, quamque incredibili, quo ducitur, promovendæ hiſtoriæ naturalis ſtudio, & munificentia immortali laude celebranda, huic Camenarum domicilio, in æde, Præfecto horti Botanici adſignata, ſervandam, benignisſime concesſit.

Ut igitur hujus tanti muneris, quod privatim miramur & ſuſpicimus, publicus etjam fructus fiat, ſimulque beneficii perennet memoria, aliquam ejus particulam, Amphibia hæcce, donantis ſplendido nomine decorata, captus ego hiſtoriæ naturalis, & inprimis Zoologiæ, ſingulari voluptate, deſcribenda & publicæ luci exponenda ſuſcepi, dum ſpes eſt, nec ceteris theſauri illius partibus, pari modo communicandis, aliorum dein defuturam fore induſtriam.

AM-

AMPHIBIA.

Amphibiorum Claſſis inter animalia ſingularis omnino eſt. Alia quippe horum quatuor pedibus inſiſtere, & unguibus non ſecus ac quadrupedia quædam inſtructa eſſe, videmus; alia ſine pedibus ut anguillæ repunt; alia prorſus nuda ſunt; alia piſcium inſtar ſquamis teguntur. Frigido omnia gaudent ſanguine; omnia fere in terra ſimul & aqua degere poſſunt; pleraque in cryptis terræ, per hiemem dormitura, deliteſcunt. Ceterum horrendus horum ferme omnium adſpectus ipſe timendam ab iis perniciem hominibus minari videtur, quibus infeſta maxime hæc animalia deprehenduntur. Quare præcipua quædam ſeptentrionis noſtri felicitas exiſtimari debet, quod pauciſſimæ heic ſpecies Amphibiorum reperiantur, quorum ingens numerus auſtralium terrarum incolis, inter tot alioqui benignioris naturæ amœniſſimos jucundiſſimosque proventus, graviſſima ſane incommoda, nec raro vitæ ipſius pericula, adfert. Horum certe minus invidenda nobis conditio videbitur, quoties vel ipſi intuemur, vel peregrinatorum fide in variis itinerariis accurate deſcripta, non ſine horrore conſpicimus tot diverſa nocentiſſimorum ejusmodi animalium, utpote Serpentum, Lacertarum, Bufonumque genera, illis in locis creſcentia, nobis vero plerumque ignota.

Hæc igitur delineaturo mihi, pro diverſitate ipſa Amphibiorum, viſum eſt, tractationem hanc, ſecundum genera in 4 dividere capita: primum quidem de Angubus, ſecundum de Lacertis, tertium de Ranis, & quartum denique de Teſtudinibus.

CAP. I.
ANGUES.

A reliquis amphibiis facile dignoſci poſſunt Serpentes, quippe qui pedibus deſtituuntur & anguillarum inſtar ſerpunt; arbores tamen gradu ſpirali ſcandere poſſunt nonnulli. Hos, pedibus quibus effugiant, deſtitutos, non tamen adverſus reliquorum animalium impetus inermes reliquit Sapientiſſimus Conditor. Framea namque atrociſſima in ore prædití ſunt, ubi dentes cavi, liquorem venenoſum, in veſicula ſupra baſin dentium latente, collectum, transmittunt; unde atrociſſimi & exitiales ſæpe morbi ac dolores confeſtim oriuntur. Diſſimilibus tamen modis noxios ejusmodi effectus diverſi edunt ſerpentes:

Hæmorrhois *enim morſu ſuo ex omnibus emiſſariis corporis ſanguinem expellit, de quo Lucretius Lib. 9. canit:*

Impreſſit dentes hæmorrhois aſpera Tullo
Magnanimo Juveni miratorique Catonis,
Utque ſolet pariter totis ſe effundere venis
Corycii preſſura Croci; ſic omnia membra
Emiſere ſimul rutilum pro ſanguine virus,
Sanguis erant lachrymæ, quæcunque foramina novit,
Hæmor ab his largus, manat cruor, ora redundant
Et patulæ nares, ſudor rubet; omnia plenis
Membra fluunt venis, totum eſt pro vulnere corpus.

Aſpis, *phtyas dictus, morſu torporem infert, jucundam laſſitudinem, ſoporem & mortem absque ullo dolore*

dolore. Cleopatra igitur, Ægypti Regina, mortuo M. Antonio, ne Romam a victore, Auguſto imperatore, in triumphum duceretur, hoc potisſimum ſuavi mortis genere, ſicut voluptatibus per omnem vitam indulſerat, interire voluit.

Cherſæa *ſingultum læſo exprimit, & coloris mutationem, ſtuporem, frigus, ſomnum, palpitationem cordis, atque dolorem eximium adſert.*

Heritinandel, *Malabarenſium Coluber, ictu corrumpit carnes totius corporis humani, ut putreſcant, decidant, & poſt mille tormenta moriatur vulneratus. Parata tamen huic malo medela eſt in Antideſmæ decocto aquoſo, copioſius hauſto.*

Nintipolonga, *ſerpens quidam Ceilonicus, lethargum ſuo vulnere inducit.*

Seps *Lybicus morſu putredinem & gangrænam producit. Fertur* Agathoclen *dentiſcalpium, hujus ſanie infectum, accepiſſe, unde in toto corpore gangræna & mors.* Boerhav.

Viperæ Caudiſonæ, *in america degentis, virus intra ſex vel duodecim horas, hominem vita privat; cujus tamen antidotum noſtro tempore ibi inventum eſt, radix POLYGALÆ caule ſimplici, erecto; foliis ovato lanceolatis, alternis, integerrimis; racemo terminatrice, erecto. Gronov. Flor. Virgin.* 80.

Viperarum *tam noſtratum, quam exoticarum, virus neminem latet, inde dolor, tumeſcentia, febris, Icterus, pervigilium, gangrena, rarius tamen mors.*

Cobræ de Capello *venenum intra horam homines occidere, ferunt peregrinatorum diaria. Plura*

de ſerpentibus referre inſtituti ratio probibet. Quare hoc tantum monendum eſt, medicis maxime neceſſariam eſſe peritiam hiſtoriæ ſerpentum naturalis, ut conſtet, quinam eorum noxii, quinam innoxii ſint, & quales ſinguli producant effectus, ſi vera & idonea læſis remedia propinare ſtudeant.

Serpentes præcipue inter Amphibia, hactenus ab auctoribus obſcure traditi, magnam omnibus injecere difficultatem, quippe qui artubus deſtituuntur & prorſus uniformes ſunt. Hinc SEBA in theſauro ſuo coloribus deceptus, tredecies unam eandemque ſpeciem, Cobram de Capello, *ſeu Anguem conſpicillo inſignitam, delineavit.* Vid. ejusdem theſaur. tom. II. tab. 85. fig. 1. tab. 89. fig. 1. 2. 3. 4 tab. 90. fig. 1. 2. tab. 94. fig. 1. tab. 97. fig. 1. 2. 3. 4.

Multum igitur ſoliciti de vera & conſtanti nota ſpecifica ſerpentum, coloresque inconſtantibus & ſpuriis notis adſcribentes, veram tandem invenimus differentiam. Scuta videlicet transverſalia abdominis, ab ipſa gula ad anum enumerata, veras conſtituunt differentias ſpecificas, ad quæ proinde ut poſthæc deſcriptores ſerpentum accurate attendant, optandum eſt. Quum vero multæ ſpecies numero ſcutorum abdominalium proxime fere conveniant, his paria ſquamarum, caudam ſubtus tegentium, addidi, quæ ab ano ad apicem caudæ enumerata, numeri proportionem inter ſcuta abdominalia & caudæ oſtendunt, notamque veram cum præcedentibus ſubminiſtrant.

1. ANGUIS

1. *ANGVIS ſcutis abdominalibus CXLIV, caudalibus XXXIX.*

α. *Vipera anglica nigricans.* Petiv. muſ. pag. 17. n. 104.

Vipera. Geſner. ſerpent. pag. 124. Aldrovand. ſerp. pag. 108 Jonſt. ſerpent. pag 7.

CAPUT a tergo variis notatur ſuturis, quibus totidem interjacent areolæ: quinque ſcil. inter oculos, quarum intermedia major eſt, ante has novem in orbem digeſtæ ſunt, quibus duæ minores interjectæ ſunt; pone vero inter oculos areolæ duæ majores.

Dentes in ſuperiori maxilla magni, intra burſam reconditi, utrinque ſolitarii, recurvi.

Margo labii ſuperioris ad latera albus eſt.

TRUNCUS ſquamarum ordinibus ſeptendecim tegitur, quorum ſquamæ ovatæ & carinatæ ſunt; niſi quod lateralium ordo infimus lævis nec carinatus ſit.

Scuta abdominalia CXLIV numerantur.

CAUDA ſubtus XXXIX ſquamarum latiorum paribus tegitur, excepto ultimo acuminato.

COLOR totius ſerpentis niger eſt.

Hujus venenum in dentibus illis magnis acutis latet, quorum unus ſolum utrinque maxillæ inſeritur; quique concavi & verſus apicem foramine parvo tubuloſi ſunt.

Dentes hi veſiculæ cuidam adhærent, liquore venenoſo repletæ; hinc per cavum dentem vulneri infunditur ſanies e veſicula hacce expreſſa.

Rhedi in experimentis, quæ cum viperis inſtituit, obſervavit: quod ſi fruſtum panis ad dentem viperæ compreſſum, ſaniem prorſus imbibat, morſus viperæ nullum alium ac vulnus acus, producat effectum; huncque liquorem ſanioſum, animali cuidam propinatum, nihil noxii attuliſſe; acum vero hac ſanie infectam, canem vel aliud animal vulnerantem, eundem quem morſus viperæ effectum habuiſſe.

b) An-

β *Anguis cinerea, macula dorſi fuſca longitudinaliter dentata.* Act. Upſ. 1736. pag. 11. n. 4.
Vipera anglica fuſca, dorſo linea undata nigricante conſpicua. Petiv. muſ. pag. 17. n. 103.
Vipera Raj. quadr. pag. 285.
Vipera vera indiæ orientalis. Seb. theſaur. t. II. p. 9. tab. 8.

Varietas hæc omnino eadem numero ſcutorum abdominalium & caudalium, item ſtructura ſquamarum dorſalium ut & capitis cum præcedenti; colore autem differt.

CAPITIS *Maxilla* enim ſuperior maculis albis & nigris variegata eſt.

DORSUM longitudinaliter cinereum cum faſcia longitudinali nigra utrinque dentato-ſinuata, maculis ad latera cuique ſinui reſpondentibus, nigris.

ABDOMEN ut in præcedenti atrum eſt.

Penis ſubrotundus ſpinoſus plurimis aculeis validis retrorſum prominentibus.

Obſ. Rarior apud nos eſt vipera nigra; cinerea vero, quam ſub varietate β) poſuimus, ſatis frequens eſt.

Ab hoc angue haud raro vulnerantur illi, qui pedibus nudis campos, prata & ſylvas, æſtate obambulant; unde cita inflammatio, dolor, intumeſcentia, febris, pervigilium, icterus, rarius tamen mors exoritur.

Vipera præterea eadem facultate ac vipera caudiſona inſtructa eſt; quippe quæ murem quendam aut ſoricem adſpiciens eo ipſo efficit, ut in rictum ejus invitum licet ſe præcipitet animalculum. Mirabile hoc phænomenon veritati conſentaneum eſſe, compererunt Itali, qui relictum ſub dolio murem, ubi antea viperæ reconditæ fuerant, in fauces viperæ fœminæ incurrentem obſervarunt. Vide quæ de vipera caudiſona Cel. D:nus Præſes in programmate anno 1743 die 9. April. retulit.

2. AN-

2.ANGVIS *ſcutis abdominalibus CLXII. caudalibus CL.*
Serpens ceylonica lineis ſubfuſcis. Seb. theſaur. tom. II. pag. 14. tab. 12. fig. 3.
Anguis borneocus, viridis, familiaris, pertenuis Petiv. muſ. pag. 18. n. 105.
Serpens indicus gracilis viridis in arboretis & fruticetis degens, Abætulla ceilonenſibus, i. e. *oculis infeſtus.* Raj. quadrup. pag. 331.

CAPUT primo duabus tegitur ſquamis, dein duabus majoribus, tum inter oculos tribus, demum ſquamis duabus majoribus.
Nares minimæ, ſubrotundæ.
Maxilla ſuperior alba.
Color capitis in ſuperiori parte cœruleus, linea pone oculos nigra, albedinem a cœruleo colore diſtinguens.

TRUNCUS cauda ſesquilongior, verſus caput vix penna anſerina craſſior, nec ubi latiſſimus, olorinam craſſitie ſuperans.
Squamæ omnes læves ſunt, absque elevata ſtria & apice integro.
Scuta abdominalia CLXII numerantur; ex iis abdomen leviſſime angulatum eſt.
Color a tergo, præſertim ab initio, viride-cœruleus nitens, cum linea intermedia longitudinali ex albida. Squamarum margo, præſertim verſus apices, niger eſt; hinc corpus pulchre reticulatum, maculis rhombeis viridibus.
Abdomen album eſt.

CAUDA valde tenuis, ſubtus CL ſquamarum paribus longitudinalibus tegitur.

COLOR Serpentis ſoli objecti inſtar auri nitet, ut merito pulcherrimus in ſua gente cenſeatur.

3. AN-

3. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CLXXVII, caudalibus LXXXV.*

Anguis vulgaris fuſcus, collo flaveſcente, ventre albis maculis diſtincto. Petiv. muſ. pag. 17. n. 101.

Anguis Geſner. ſerpent. pag. 43.

Serpens Anguis. Schwenck. rept. pag. 157.

Anguis Coluber Merret. pin. pag. 204.

Natrix torquata Aldrovand. ſerp. pag. 287. Jonſt. ſerp. pag. 89. Raj. quadrup. pag. 334. Charlet: excercit. pag. 35.

Coluber it. Oeland. 6. 154.

Scanis *Snok*; Smolandis, *Ringorm.*

CAPUT ſquamis duabus angulatis munitur, dein duabus rotundatis, tum inter oculos tribus; demum duabus majoribus ovatis.

Narium foramina ſubrotunda.

Dentes nulli magni retractiles ut in vipera, ſed æquales minimi.

Maxilla ſuperior alba, lineis transverſis nigris.

Maxilla inferior una cum *gula* alba eſt.

Macula livida majuſcula utrinque ad aurium regionem.

TRUNCUS a tergo novendecim ſquamarum ordinibus imbricatus eſt: ſquamis ovatis, obtuſis, integerrimis, linea elevata carinatis, exceptis duobus ordinibus utrique abdominis lateri proximis, quorum ſquamæ læves & nulla linea exaratæ.

Scuta abdominalia CLXXVII inveniuntur.

CAUDA ſubtus LXXXV ſquamarum paribus tegitur.

COLOR totius animalis ater eſt.

Innoxius plane hicce habetur anguis, per ſveciam frequens præſertim in Scania campeſtri: ubi non tantum in ſtabulis boum domeſticus eſt; ſed & interdum in fumoſis hypocauſtis incolarum, rökſtugor *dictis, quotidianis. Ova communiter in fimetis deponit.*

4. AN-

4. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CL, caudalibus LIV.* *Serpens Cobella dicta americana.* Seb. theſaur. Tom. 2. pag. 4. tab. 2. fig. 6.

CAPITIS ſutura ut in 2 & 3 ſpecie.

Gula alba eſt uti & *maxillæ*, quæ lineis fuſcis transverſis notantur.

TRUNCUS a tergo cinereſcens eſt, faſciis transverſis albicantibus notatus, intra quas maculæ fuſcæ conſpiciuntur, characteribus ex plurimis lineolis longitudinalibus conſtantibus, ſupra vel infra magis dehiſcentibus.

Scuta abdominalia CL conſpiciuntur.

Abdomen album faſciis nigricantibus, latioribus, inæqualibus, majuſculis, plurimis.

CAUDA admodum acuta eſt, LIV ſquamarum paribus conſtans.

5. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CXVIII, caudalibus LXI.*
Anguis bicolor elegantiſſimus malabaricus. Seb. theſ. 2.pag. & tab. 54. fig. I.

CAPUT ut in præcedentibus 2. 3. 4. ſpeciebus, colore cinereo-livido.

Maxillæ cum *gula* albæ ſunt, lineolis tranſverſis fuſcis exaratæ.

TRUNCUS albus, faſciis latis, nigricantibus, in medio dorſi latioribus, ad latera anguſtioribus & ſubtus concurrentibus.

Scutis CXVIII tegitur *abdomen.*

CAUDA acuta, ſubtus LXI ſquamarum paribus inſtructa.

MAGNITUDO ſemipedalis & ſpithamea.

Beſtiola hæc adeo venuſta & amœna eſt, ut domicellæ in Indiis orientalibus, non ſolum ejus conſpectu delectentur; ſed & in refrigerium ſinui ſuo æſtuanti cœlo applicent. Seb.

6. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CCL, caudalibus XXXV.*

Serpentula ex inſ. Ceilon. Seb. theſaur. 1. pag. 19. tab. 10. fig. ult.

Serpens Ceilonica lemniſcis latis. Seb. th. T. 2. pag. 76. tab. 76. fig. 3.

Serpens americanus niger, annulis latis albis, ac inter ipſos ſingulos duo annuli albi tenuiores, ore ſquamularum albarum nigricante. Muſ. Petropol. p. 464. n. 218.

CAPUT ipſo corpore non amplius eſt.

Narium foramina minima, inter quæ duæ ſquamæ rhomboideæ, deinde duæ majuſculæ pentagonæ, tum inter oculos ſquamæ tres, quarum intermedia major, & demum pone has duæ maximæ.

Roſtri apex nigricans, faſcia tranſverſa nigra in medio capitis & in occipite macula rotunda.

Maxilla inferior a lateribus cinerea eſt.

TRUNCUS pennæ cygneæ craſſitiem æquat, ſquamis rhombeis, obtuſiuſculis, lævibus, nec carinatis tectus; a tergo quindecim ſquamarum ordines conſpiciuntur.

Scuta abdominalia CCL adſunt.

CAUDA obtuſiuſcula ſubtus XXXV ſquamarum paribus tecta.

COLOR totius corporis ex albo & nigro eleganter variegatus eſt; nigredinem, ſi caput excipias, diſtingvunt 43 cingula alba, quorum tertium quodq; reliquis quadruplo latius; omnia in abdomine paulo latiora, quam a tergo. Deinde ſquamæ omnes albæ in tergo, apice margineq; fere ferrugineæ ſunt.

LONGITUDO totius anguis ſeſquipedalis.

7. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CXXIV, caudalibus LX.*

Serpens americana viperæ æmula. Seb. Theſ. T. 2. p. 15. tab. 12. fig. 3.

CAPUT tegitur plurimis ſquamis inæqualibus, harum duæ ſunt in quarum ſingulis *narium* foramina minima inveniuntur. His deinde triangularis quædam interpoſita eſt ; tum duæ rotundatæ, deinde tres majores oculis interjectæ; demum duæ ſquamæ majores ovato-triangulares.

Color capitis cinereo-lividus.

TRUNCUS a tergo novendecim ſquamarum ordinibus longitudinalibus tegitur.

Squamæ omnes emarginatæ, ovatæ & carinatæ ſunt, excepto ordine infimo laterali, utrinque non carinato. *Color* exalbidus, faſciis latis, angulatis, in dorſo latioribus, fuſcis, margine nigricantibus.

Abdomen CXXIV ſcutis conſtat, maculis alternis, ferrugineis, quadrangularibus, pictum.

CAUDA valde acuminata LX ſquamarum paribus gaudet.

LONGITUDO pedalis vel ſeſquipedalis, craſſitie tubi ſclopeti.

8. AN-

8. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CCVII, caudalibus LXXXV.*
Serpens americana Petola dicta. Seb. theſ. T. I. pag. 89. tab. 54. fig. 4.

CAPUT ut in præcedentibus 2. 3. 4. ſpeciebus.

Maxilla inferior alba ut & margo *ſuperioris.*

Dentes numeroſi, parvi, acuti, reflexi.

Color in ſuperiore parte fuſco lividus.

TRUNCUS a tergo ſquamis ovatis, lævibus, non carinatis, integerrimis conſtat, in novendecim ſeries diſpoſitis.

Scuta abdominalia CCVII numerantur.

Color a tergo pallidus, faſciis transverſis, numeroſis, latis.
Abdomen immaculatum ex albido flaveſcens eſt.

CAUDA teres, attenuata, minus acuminata, ſquamis non carinatis; ſubtus LXXXV ſquamarum paribus conſtat.

LONGITUDO circiter duorum pedum, in medio craſſitie tubi ſclopeti, verſus caput digiti craſſitie.

9. AN-

9. ANGUIS *ſcutis abdominalibus CLXXXVI, caudalibus LXIV.*
Serpens americana annulata. Seb. theſaur. T. II. p. 38. tab. 38. fig. 2.

CAPUT primo duabus ſquamis majoribus tegitur, deinde multis minimis.

Color a tergo albidus eſt, macula fuſca utrinque pone oculos.

TRUNCUS cauda quater longior eſt; a tergo ſquamis ovato-oblongis, obtuſis, lævibus conſtat, in novendecim ordines longitudinales, absque ſtriis elevatis, digeſtæ ſunt ſquamæ.

Abdomen CLXXXVI ſcutis tegitur, colore albo.

Color a tergo albus eſt, maculis fuſcis, rotundis, in medio tergi alternatim ſitis, interdum duabus vel tribus cohærentibus, maculam longitudinalem curvam efficientibus. Macula capiti proxima anterius bifurcata eſt.

CAUDA obtuſa ſubtus LXIV ſquamarum paribus tegitur.

LONGITUDO ſeſquipedalis, craſſities prope caput, pennæ cygneæ, in medio corporis vero fere digiti tenuiſſimi.

CAP. II.

CAP. II.

LACERTÆ.

Lacertarum *ſpecies plurimas eſſe, & zoologorum deſcriptiones, & itineraria perhibent, patria licet noſtra quatuor vel quinque ſaltem harum ſpecies alat.*

Differunt hæ multis in partibus; aliæ quippe Cauda *compreſſa ſive perpendiculariter plana inſtructæ ſunt, ut* Crocodilus *& plurimæ, quæ in aquis habitant; cauda vero vel tereti, vel angulata, vel articulata, vel etjam continuata ſerie extenſa, gaudent* Lacertæ terreſtres.

Quoad ipſum Corpus *variant etjam lacertæ; aliæ enim corpus nudum, ut* Salamandra, *habent; aliæ piſcium inſtar, ſquamoſum, quales* Lacertæ *facile omnes in calidioribus regionibus deprehenduntur. Tuberculis præterea calloſis, paſſim per corpus ſparſis, aliæ, ut* Crocodilus *&* Gekco, *teguntur; aliæ denique aut toto dorſo, aut ſub gula, vel ad latera, criſtatæ ſunt, ut* Draco volans.

Quod Pedes *attinet, iis vel fisſis, vel etjam palmatis utuntur, diverſus etjam in anterioribus & poſterioribus reperitur digitorum numerus.* Ungues *præterea vel omnibus digitis adſunt, vel quibusdam tantum, vel etjam nullis, variante figura.*

Ex hiſce facile liquet, quænam potisſimum notæ in eruendis differentiis ſpecificis adhibendæ ſint, quæque ſemper conſtantes, nunquam varient.

10. LACERTA *cauda ancipiti, pedibus triungulatis, palmis pentadactylis, plantis palmatis tetradactylis.*
Crocodilus Seb. theſaur. tom. I. p. 160. tab. 103, 104. fig. omnes. Jonſt. quadr. p. 200. tab. 79. fig. 3. Schwenck. rept. p. 145. Aldrov. quadr. p. 677. Charlet. exercit. p. 29. Geſner. quadr. p. 9. Rondel. piſc. p. 232. Bellon. aquat. p. 41. Sloan. hiſt. II. p. 332. Olear. muſ. p. 8. tab. 7. fig. 3. Mathiol. dioſcorid. p. 278. tab. 278.
Crocodilus, qui per totam indiam, Cayman audit. Bont. Jav. p. 55. tab. 55.
Crocodilus Leviathan Jobi. Bochart. hieroz. lib. I. c. 7.
Jacove ſeu Crocodilus Piſon. americ. p. & tab. 288.
Lacertus omnium maximus, Crocodilus dictus. Raj. quadr. p. 261.
Crocodilus, lacertorum omnium maximus, africanus. Muſ. Petropol. I. p. 433. n. 1.

CAPUT oblongum, depreſſum, duabus ſuturis ab oculo retrorſum excurrentibus notatum; pone oculos oſſiculo quadrato planiuſculo tegitur; ante vero rugæ elevatæ oculorum regionem conjungunt. Subtus læve, rugis reticularibus, maculis quadrangularibus. Occiput tuberculis calloſis munitur, longitudinaliter acutis, in duas transverſas ſeries digeſtis.

Nares elevatæ, foraminibus lunulatis, corniculis retrorſum ſpectantibus.

Dentes in maxillis inæquales, in unam ſeriem marginalem diſpoſiti.

Palpebræ ſuperiores elevatæ, valde rugoſæ; hinc aſpectus torvus; harum margo tenuior transverſim ſtriatus.

Collum in ſuperiori parte quatuor vel quinque tuberculorum paribus tegitur, infra vero in octo dividitur ſegmenta.

TRUN-

TRUNCUS a colli tuberculis, per totum dorſum viginti ſegmentis tegitur, quæque ſingula articulis quadratis conſtant, a tergo linea minori quam ad latera elevatis.

Abdomen album XXIV ſegmentis gaudet.

Anus fiſſura longitudinali prominet, rugis undique obtecta.

CAUDÆ pars anterior 10 ſegmentis conſtat, atque a tergo ſquamarum lateralium elevatis lineis planiuſcula & carinis lateralibus inſtructa eſt, poſterior vero compreſſa eſt margine ſuperiori acuto, inferiore rotundato.

Segmenta XXII caudam terminant, quorum ſuperioris cujusque apex retrorſum ſpectat, exceptis tribus poſtremis ſegmentis.

PEDES *palmis* fiſſis, pentadactylis, digitis tribus primis unguiculatis, 4 & 5 ungue deſtitutis.

Plantæ tetradactylæ, ſemipalmatæ, digito extimo ungue carente.

COLOR externe cinereus vel lividus potius, faſciis transverſalibus undatis, quarum prima in collo, ſecunda inter brachia, tertia & quarta ſupra dorſum, quinta ante femora, ſexta pone femora, ſeptima cum cæteris ad decimam quartam, caudam cingunt.

Pigrum eſt animal, nec in latus facile verti poteſt, perinicioſum alioquin, quod dentibus conterit denſiſſimaque oſſa diſſipat. Raj.. *Ruſtici tamen unus vel duo immanem crocodilum (qui numeroſis hominibus reſiſtere aptus) invadunt, manibus prehendunt, fune os & pedes vincunt, aſino imponunt, vehunt venetias, jugulant, decorticant.* Alpin.

Ova parit anſeris magnitudine, numero circ. 60. Muſ. Petr.

Carne gaudet candidisſima ſed agreſte & paludoſum ſapit. Seb.

11. LACERTA *cauda tereti, pedibus pentadactylis, criſta dorſi longitudinali, gulæ pendula antice dentata.*

Lacerta ſeu Leguana ſurinamenſis pectinata & ſtrumoſa cærulea fœmina. Seb. theſaur. tom. I. p. 149 tab. 95. fig. 2.

Lacertus americanus pectinatus & ſtrumoſus ſeu Leguana. Seb. ibid. fig. 1.

Leguana pectinata & ſtrumoſa aſiatica. Seb. theſ. 1. p. 151. tab. 96. fig. 4.

Liguana ſenembi in nova hiſpania, Tamacolin dicta, pectinata & ſtrumoſa. Seb. theſ. 1. p. 152. tab. 97. fig. 3.

Lacertus amboinenſis pectinatus & ſtrumoſus maximus, Senembi & Iguana, dictus, amphibius. Seb. theſ. 1. p. 153. tab. 98. fig. 1.

Lacerta vulgo Leguan dicta. Bont. Jav. pag. 56. tab. 56.

Yvana. ovied. amer. lib. 13. c. 3. Olear. muſ. pag. 6. tab. 6. fig. 1. & p. 8. tab. 7. fig. 2.

Yvana ſeu *Iguana.* Worm. muſ. p. 313.

Iguana. Nierenb. nat. pag. 271. tab. 271. Roberg. diſſ. de lue vener. pag. 9. tab. 9. Jacob. muſ. tab. 4.

Senembi ſeu *Iguana.* Marcgrav. pag. 236. tab. 236. Jonſt. quadr. p. 191. tab. 77. fig. 5.

Lacertus indicus Senembi & Iguana dictus. Raj. quadr. p. 265. Sloan. hiſt. II. p. 333.

Lacertus indicus Senembi & Iguana item Leguan dictus. Muſ. petrop. 1. p. 431.

CAPUT in ſuperiori parte ſquamis rotundis & tuberculis tegitur.

Nares teretiuſculæ, prominulæ.

Maxillas ad latera tegunt verrucæ læves.

Aurium foramina majuſcula, rotundata, excavata.

TRUNCUS innumeris gaudet ſquamarum ordinibus, quorum, qui in abdomine, longe diſtinctiores conſpiciuntur.

Anus rima transverſali, oblonga.

CAU-

CAUDA trunco duplo longior, ſtriis elevatis XXIV, pluribus vel paucioribus.

PEDES *palmis* pentadactylis, quarum digitus 1 breviſſimus, 2 & 5 æquales, 3 & 4 etjam fere æquales; ſed longiores.

Plantæ pentadactylæ, quarum digitus 1 breviſſimus, 2 & 5 longitudine æquales, quintus autem profundius a reliquis diſtinctus, 3 adhuc longior; ſed 4 longisſimus.

Ungues in palmis & plantis acuti, compreſſi.

CRISTA longitudinalis a capite ad extremum caudæ prominet, plus quam 320 conſtans denticulis compreſſis, ancipitibus, erecto-recurvis. Alia etjam criſta membranacea ſub gula dependens, ab anteriori parte 12 denticulis ſerrata; a poſteriori vero integra.

COLOR ſuperne nigro cœruleſcens; lituræ albæ in brachiis, femoribus, abdomine ejusque lateribus. Subtus verrucæ 16, griſeæ, in lineam longitudinalem digeſtæ, ſimul & aliæ elevatæ calloſæ ad latera colli conſpiciuntur.

Animal hocce tam orientales quam Occidentales Indi, ſicut & Chriſtiani quidam eo accedentes, cibi loco habent, quin & ova ejus commedunt. Seb. Lactant. Marcgr. Bochart.

In fluminibus verſatur & arbores ſcandit horribili adſpectu, taciturnum, neque ſtridens neque gemens nec cuipiam nocet. Puſilli citiſſimi natant, majores facti, ſubmerguntur, nec natare poſſunt. Eſu hujus animalis noxa illis adfertur, qui lue venerea laborarunt; morbum enim, licet diu ſopitum, renovat. Ovied. Worm.

Artificioſe a Braſilianis capitur; quippe arboribus inſiſtere ſolet, quod Braſiliani ſcientes, fuſti longo adaptant funem, hoc videns animal miratur, nec tamen ſe movet; ſed fune ſe illaqueari ſinit & ſic capitur; cum alias velocisſime currat. Marcgr.

12. LACERTA *cauda tereti, pedibus pentadactylis, alis femore connexis, criſta gulæ triplici.*
Lacerta africana volans ſeu Draco volans. Seb. theſaur. 2. p. 92 tab. 86. fig. 3.
Lacertus volans ſeu Dracunculus alatus. Bont. Jav. p. 57. tab. 57.
Lacerta volans indica. Raj. quadr. 275.

CAPUT inæquale, pone oculos verruca calloſa utrinque eminens; buccam verſus criſta 4 ſegmentis compreſſis, elevatis cum macula nigra, ad cujus latera utrinque ſquamæ duæ prominent.
Narium foramina rotunda, convexa.
Aurium foramina rotunda, concava, in medio gibba.
Gula triplici criſta inſtructa eſt, quarum laterales, angulo retrorſum ſpectante dependent; intermedia vero major, plicata, lobo retrorſum ſpectante in medio notata.
Collum a tergo angulis prominentibus ſcabrum eſt.

TRUNCUS utrinque ſquamis imbricatis obtuſis tegitur, nullis ſegmentis interſtinctis, colore cœruleſcente, lituris nigris. *Anus* rima transverſa.

CAUDA trunco ſeſquilongior, ſquamis carinatis, imbricatis, angulis verſus truncum pluribus quam verſus apicem.

PEDES *palmis* pentadactylis, fiſſis; digitus 1 brevis, 2 & 5 æquales, 3 & 4 etjam æquales, ſed longiores.
Plantæ etjam pentadactylæ ſunt, digito 1 brevi, 2 & 5 æqualibus, 5 autem profundius ſeparato, 3 & 4 longioribus, 4 tertio paulo longiore.
Ungues in omnibus digitis acuti.

ALÆ latera abdominis occupantes, a brachiis diſtinctæ & remotæ, femoribus adhærentes, ſex radiis conſtant.

Duas bullas flavi coloris circa guttur externe gerit, quas inter volandum inflat. Bont.

13. LACERTA *cauda tereti, corpore duplo longiore, pedibus pentadactylis, criſta nulla, ſcutis abdominalibus XXX.*

Lacerta americana maculata. Seb. theſaur. I. pag. 136. tab. 85. fig. 2.

Lacerta americana minor cœrulea, Argus dicta. Seb. ibid. fig. 3.

Lacerta Surinamenſis major, ameira dicta. Seb. theſaur. I. p. 140. tab. 88. fig. 2.

Lacertus indicus. Cluſ. exot. p. 115. tab. 115. Raj. quadr. 2. 270. Worm. muſ. p. 313. tab. 313.

Lacerta ceilonica crocodili capite, maxima & ex griſeo & nigro varia ſtellulisque albis transverſim ſitis notata, cauda longa. Muſ. Petrop. I. p. 436.

CAPUT in ſuperiori parte planiuſculum, lateribus compreſſum, apice calloſum.

Aurium foramina rotunda, excavata.

Dentes minutiſſimi.

TRUNCUS a tergo ſquamis tegitur minutiſſimis & vix conſpicuis.

Abdomen 30 diſtinguitur ſegmentis transverſalibus, quæ ſquamis quadrangularibus conſtructa ſunt.

Anus rima transverſali.

CAUDA trunco duplo longior, teres, ſtriata & ſulcata plus quam 100 conſtans ſegmentis.

PEDES *palmis* pentadactylis, fiſſis, quarum digitus I & 5 fere æquales, 2 & 4 longiores, 3 adhuc paulo longior; omnes unguibus rectis.

Plantæ etjam quinque digitis fiſſis inſtructæ ſunt, quarum I & 5 fere æquales breves, 2 longior, 3 duplo longior ſecundo, 4 duplo longior tertio, unguibus erectiuſculis.

COLOR a tergo cœruleus, nigris lituris; infra vero albus, punctis rotundis, nigris, parvis, temere ſparſis.

14. LACERTA *cauda tereti, corpore duplo longiore, pedibus pentadactylis, criſta nulla, hypochondriis plicatis.*

Lacerta teguixin ſeu Tejuguacu altera. Seb. theſaur. 1. p. 150. tab. 96. fig. 1.

CAPUT oblongum, acuminatum, depreſſum, parum convexum, ſuperne variis ſuturis notatum; pone lamellam frontis duæ aliæ lamellulæ; unica deinde major in medio; cui quatuor minores ſupra oculos ab utroque latere reſpondent; tum duæ oblongæ; demum tres angulatæ ſquamæ. Adeoque caput fere ſerpentinum eſt.

Collum ſubtus cute laxa gaudet & maculis nigrioribus quam in reliquo corpore pingitur.

TRUNCUS innumeris ſtriis circularibus conſtat, moniliformibus ſeu filiformibus, articulatis.

Latera, a capite ad femora poſtica, plicis numeroſis, obtuſis, marginatis.

CAUDA circiter 200 gaudet ſegmentis, quorum tamen alterna, ſuperiorem tantum plagam caudæ ambiunt, nec cauda ſulcata eſt, ut in præcedenti; ſed acuminata & trunco ſeſqui longior

PEDES *palmis* pentadactylis, quarum digitus 1 & 5 fere æquales, 2 adhuc longior, 3 & 4 fere æquales vix longiores ſecundo.

Plantæ etjam pentadactylæ ſunt, digito interiori minimo, 2 longiori tertio, 4 longiſſimo, 5 vix primo longiore, ſpatio a reliquis remoto.

Ungues acutiſſimi, modice incurvi.

COLOR totius albidus eſt, cœruleo leviſſime tinctus; cui ſuper inductæ ſunt faſciæ fuſco-griſei coloris: per totum dorſum (minus tamen in cauda) ut & in exteriori parte femorum, puncta alba, ovata, ſparſa.

Parum igitur a præcedenti differt hæc lacerta; diſtincta tamen ſpecies eſt.

15.

15. LACERTA *cauda tereti, corpore triplo longiore, pedibus pentadactylis, gula ſubcriſtata.*
Lacerta americana, cum cauda longiſſima, Temapara dicta. Seb. theſaur. I. p. 140. tab. 88. fig. 4.
Lacerta Chalcitica marmorata ex gallæcia Seb. theſaur. 2. p. 79. tab. 76. fig. 4.

CAPUT in ſuperiori parte inæquale, colore vireſcente.
Nares foraminibus rotundis, retrorſum ſpectantibus.
Aurium foramina rotunda.
Dentes parvi, obtuſiuſculi.
Gula ſubtus tegitur ſquamis minus acutis, gibbis tamen, & ordo intermedius, ab apice maxillæ inferioris verſus pectus excurrens, ex denticulis ſeu ſquamis longioribus, quaſi criſtam format, minime tamen membranaceam.

TRUNCUS a tergo ſubrotundis tegitur ſquamis.
Abdomen ſquamis ovatis acuminatis inſtructum eſt.
Oſſa Ilei utrinque prominent.
Anus rima transverſali.

CAUDA trunco triplo longior, teres, novemangularis, ſquamis octangularibus, pallida, maculis ferrugineis in medio albis notata.

PEDES *palmis* fiſſis, pentadactylis conſtat, quarum digitus 1 brevior, 2 & 5 fere æquales, 3 & 4 longiores.
Plantarum digiti prioribus ſunt ſimiles, 3 tamen & 4 reliquis duplo ſunt longiores.
Ungues omnes magis arcuati & acuti in hac ſpecie quam in reliquis; ſunt enim lunulato-compreſſi, a tergo verſus apicem nigri, verſus baſin cœruleſcentes.

COLOR animalis in ſuperiori parte exalbido-griſeus, femoribus, brachiis & abdominis lateribus rufeſcentibus, maculis albis & ſubfuſcis.

16. LACERTA *cauda tereti corpore ſeſqui longiore, pedibus pendactylis, dorſo lineis longitudinalibus ſtriato.*
Lacertus americanus lemniſcatus. Seb. theſaur. 1. p. 88. tab. 53. fig. 9.

Lacerta africana guineenſis. Seb. theſaur. 1. p. 145. tab. 92. fig. 4.

Lacerta amboinenſis tæniolis fimbriatis. Seb. theſaur. 2. p. 11. tab. 9. fig. 5.6.

CAPUT in ſuperiori parte læve, modice convexum, lateribus compreſſum, ſubtus rugoſum.

Nares minutiſſimæ.
Aurium foramina rotundata.

TRUNCUS a tergo ſquamis tegitur rotundatis, minimis & vix conſpicuis.
Abdomen 30 circiter ſegmentis transverſalibus ſecatur & 7 longitudinalibus.

CAUDA trunco longior, numeroſis ſegmentis diſtincta & numeroſis angulis exarata.
Obſ. Numerus ſegmentorum caudæ determinari nequit, cum in ſpeciminibus noſtris cauda mutilata ſit.

PEDES *palmis* conſtant pentadactylis, fiſſis, quarum digitus 1 breviſſimus, 2 & 5 longitudine æquales, 3 & 4 longiores & æquales.
Plantæ etjam quinque gaudent digitis, quorum 1 breviſſimus, 2 & 5 fere æquales, 5:tus autem a reliquis longe remotus, 3 adhuc longior & 4 longiſſimus.

COLOR cœruleſcens, dorſo nigricante, lineis 8 longitudinalibus albis, in femoribus & brachiis puncta alba, ſubrotunda, ſparſa.

17.

17 LACERTA *cauda tereti, pedibus inermibus, palmis tetradactylis, plantis pentadactylis, corpore nudo punctis perforato.*

Salamandra maculoſa noſtras. Seb. theſaur. 2. p. 15. tab. 12. fig. 5.

Salamandra. Geſner. quadr. p. 80. Aldrov. quadr. p. 639. Schwenck. reptil. p. 163. Olear. muſ. p. 9. tab. 8. fig. 4. Mathiol. dioſcor. p. 274. tab. 274.

Salamandra terreſtris maculis lutæis diſtincta. Charlet. excert. p. 28.

Salamandra terreſtris. Raj. quadr. p. 273. Jonſt. quadr. p. 194. tab. 77. fig. 10.

CAPUT in ſuperiori parte læve & planiuſculum.

Oculi gibbi ut in ranis.

Narium foramina valde parva.

Aurium veſtigium non apparet.

TRUNCUS lævis & ſquamis deſtitutus.

Anus rima longitudinali, gibba.

CAUDA teres & corpore brevior.

PEDES *palmis* tetradactylis, fiſſis, quarum digitus 1 breviſſimus, 4, 2 & 3 ſe ordine ita excipiunt, ut tertius inter ceteros longiſſimus evadat.

Plantæ quinque gaudent digitis, quorum 1 brevior, 5, 2, 4 & 3 aliquanto longiores.

Ungues neque in palmis neque in plantis, adſunt.

COLOR totius animalis nigricans eſt, cum maculis flavis, oblongis, ſupra oculos, in regione aurium, ad latera dorſi, ſupra caudam, ſupra femora plantas & palmas, ſub gula & ad latera abdominis.

Singularis eſt hæc lacerta punctis ſeu poris minimis & per totum corpus ſuperne ſparſis, ut ad latera capitis, pone oculos, in dorſo & lateribus abdominis, ſupra caudam & pone femora.

Fabuloſe fertur hanc in igne vivere; anſam vero fabulæ dedit copioſus ille humor, patulis hiſce poris exſtillans.

18 LACERTA *cauda verticillata, ſquamis denticulatis, pedibus pentadactylis.*

Lacertus africanus, cauda ſpinoſa, mas & fœmina. Seb. theſaur. 1. p. 136. tab. 84. fig. 3. 4.

CAPUT in vertice 4 ſuturis, cruciatim ſe intercuſſantibus conſtat, cum oſſiculo in medio quadrangulari, huic ſegmenta minora adjacent, ſuturis diſtincta. Anterius valde rugoſum eſt caput.

Narium foramina minima, rotunda.

Maxilla inferior variis rugis exarata.

Gula ſquamis imbricatis tegitur.

TRUNCUS 26 a tergo inſtructus eſt ſegmentis, fere æqualibus, tranſverſalibus, imbricatim ſe invicem excipientibus. Horum primum tuberculis magis quadratis & acutis conſtat; 2. 3. & 4 in medio interrupta ſunt.

Dorſum planum eſt, ut & latera perpendicularia; hinc abdomen tetragonum fere, & eisdem ad latera ſegmentis, quibus ſecatur dorſum.

Abdomen inter femora & brachia 20 ſegmentis tranſverſalibus, ſecatur.

Anus foramine teretiuſculo.

CAUDA teres, corpore brevior, 20 inciſuris verticillatis diſtinguitur, ſquamis verſus apicem angulatis, carinatis, apice in ſpinam excurrentibus, a latere utrinque uno alterove denticulo parvo, armato.

PEDES *palmas* habent pentadactylas, digito 1 minimo, 2 & 5 fere æqualibus, 3 & 4 adhuc longioribus, omnibus unguiculatis.

Plantæ etjam pentadactylæ, quarum digitus 1 breviſſimus, 2 & 5 longitudine æquales, 3 & 4 etjam æquales, ſed longiores, 4 adhuc paulo longior.

Femora & *tibiæ* imbricatæ, ſquamis acuminatis.

COLOR totius animalculi cinereo-lividus eſt.

19. LACERTA *cauda tereti, pedibus pentadactylis, digitis utrinque criſtatis ſubtus lunulato-imbricatis, corpore verrucoſo.*

Lacerta indica ſquamis & verrucis rotundis, digitis latis interne rugoſis. Petiv. muſ. p. 19. n. 118.

Lacerta indica, ſeu Salamandra bufonis capite, griſea, tuberculis albis notata. Muſ. petrop. I. p. 444. n. 171.

Salamandra vera ſeu Gecko Ceilonicus maximus, brevi cauda, amphibius. Seb. Theſaur. 1. p. 170. & 171. tab. 168. fig. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. *In figura 1 cauda mutilata eſt.*

CAPUT corpore fere craſſius, bucca inflata.

Narium foramina ſubrotunda, retrorſum ſpectantia.

Oculi magni.

Dentes minimi.

Aurium foramina magna, ovata, cava.

TRUNCUS a tergo verrucis glabris, paſſim ſparſis, elevatis tegitur.

CAUDA longitudine corporis, 25 ſegmentis diſtincta, quorum ſingula 5 circiter ſquamarum ordinibus tranſverſis conſtructa. In ſegmentis hiſce puncta calloſa, gibba & prominula conſpiciuntur.

PEDES in *Palmis* & *Plantis* quinque poſſident digitos, eosque ſingulares; lati enim ſunt a lateribus membrana utrinque aucti, longitudine fere æquales, licet digitus quintus in plantis profundiore ſinu ſit. Subtus omnes concinne ſegmentis imbricati.

Ungues acutiſſimi, breviſſimi, maxime incurvi, digito primo in plantis & palmis ungue deſtituto.

Femora, *tibiæ* & *brachia* verrucis glabris ſupra ſparſis conſpiciuntur.

COLOR totius corporis albus eſt.

Nomen huic lacertæ datum eſt ob ſonum, quem edit inſtanti pluvia; tum enim præ gaudio quaſi, exclamat Gekco. Seb.

CAP. III.
RANÆ.

Ranarum differentiæ a variis corporis partibus deſumi poſſunt; Pedes *enim in diverſis ſpeciebus, diverſæ ſæpe ſunt ſtructura. Alii namque plures vel pauciores poſſident digitos; alii unguibus inſtructi ſunt; alii his deſtituuntur & demum alii palmatis gaudent plantis.*

Truncus *præterea nonnullis oblongus & gracilis eſt; nonnullis vero gibbus & rotundatus; aliæ truncum habent lævem vel glabrum; aliæ vero variis verrucis & tuberculis exaſperatum.*

Singularem ranarum concipiendi modum, varie explicarunt recentiores; maxime tamen hæc inter illos celebrata eſt hypotheſis: quod maris pollici in utraque manu, parva, tempore veris, adcreſcat verruca, quam penis inſtar, fœminæ foramini cuidam ſubaxillari adaptet mas; hincque conceptionem peragi contendunt.

At Illuſtriſſimus Reaumurus, qui ſummo ſtudio, in cognoſcendis naturæ mirabilibus verſatus eſt, nuptias ranarum longe alia methodo & naturæ magis convenienti ſe detexiſſe, Cel. D:no Præſidi retulit, quam brevi cum publico communicabit. Atque ſi ranarum tantummodo cum piſcibus, chondropterygiis puta, ut ſqualis & rajis affinitatem conſideremus, forte per hanc analogiam hæ leges nuptiales inveſtigari poſſent.

Ova præterea ranarum teſta carent, e quibus primo absque pedibus emergit inſtar anguis, deinde pedibus quatuor & cauda inſtruitur inſtar lacertæ, & demum quatuor etjam pedes conſervans, caudam amittit perfecta Rana. *Adeoque ex ovo primum quaſi in anguem tum in lacertam, denique in ranam tranſit.*

Ranæ ægyptum fere inundarent niſi ciconiæ, quotannis accedentes, eas devaſtarent. Alp.

20. RANA *pedibus fiſſis, unguibus ſubrotundis, corpore lævi, pone anguſtato.*
Rana braſilienſis gracilis. Seb. theſar. I. p. 177. tab. 73. fig. 3.
Ranula americana rubra. Seb. theſaur. 2. p. 76. tab. 68. fig. 5.
Rana ſurinamenſis, prone cœruleſcentis, ſupine albi coloris, ad latera utrinque maculis nigris notata. Muſ. Petrop. 1. p. 427. n. 47.

CAPUT in ſuperiori parte læve & convexum.

Nares minimæ, rotundæ.

Oculi oblongi, membrana nictitante ſubtus veſtiti.

Aures vix conſpicuæ.

TRUNCUS ſubtus papillis undique tectus; a tergo vero lævis & glaber, pone anguſtatus.

PEDES *palmis* tetradactylis fiſſis præditi, digito 1 breviſſimo, 2, 4 & 3 longiori.

Plantæ etiam fiſſæ, ſed pentadactylæ, quarum digitus 1 & 2 æquales, 5 longior, 3 longiſſimus; ſed 4 breviſſimus.

Ungues tam in palmis, quam in plantis ſubrotundi, humani ſimiles.

COLOR ſuperne cinereo cœruleſcens; ſubtus vero totum animal, una cum margine maxillæ ſuperioris, album eſt. Lineæ transverſæ ferrugineæ utrinque femora & hypochondria pingunt.

CAP.

CAP. IV.

TESTUDINES.

Inter amphibia, quæ quatuor pedibus gaudent & teſta teguntur, ſub qua caput & pedes abſcondere poſſunt, referimus teſtudines. Clypeus hicce nihil eſt niſi vertebræ una cum ſpina dorſi, admodum late extenſæ, ſcutellis tectæ, quæque in dorſo varias formant areolas. Hinc chelonium illud vulgare, unde pyxides & alia utenſilia conficiunt artifices.

PEDES ipſarum ejuſcemodi etiam ſcutellis vel verrucis, minimis tamen, undique adſperſi conſpiciuntur. Animalia enim hæc non pilis ut quadrupedia, neque plumis ut aves, nec ſquamis ut piſces, nec cute oſſea ut inſecta, ſed verrucis hiſce corneis munita ſunt, quæ optime ipſis inſerviunt, cum ad ripas inter ſabula dura, coralliis & oſtrocodermatibus mixta, verſari ſoleant.

Aliquæ teſtudinum plerumque ſub aqua; aliquæ etiam extra illam degere poſſunt; hincque eas in aquaticas & terreſtres diviſerunt auctores. Cum igitur alia in aquaticis obſervetur Pedum ſtructura, quam in terreſtribus, conſtantiſſima inde evadit nota ſpecifica, quæ a pedibus deſumitur; quam notam, ut primariam in eruenda vera differentia ſpecifica conſiderari oporteret; cum autem & caput & pedes, ſola tantum relicta teſta, in muſeis plerumque deſiderentur, illas ſaltem notas, quas ſpecimina noſtra ſuppeditant, adſumere coacti ſumus, ne aliorum lubricis deſcriptionibus fallamur.

21 TESTUDO *major terreſtris americana, mydas dicta.* Seb. Theſaur. 1. p. 127 tab. 80. fig. 1.
Jurucua Braſilienſibus. Marcgr. braſ. 241. Raj. quadr. 256.

Hujus tantum ſuperior teſta in muſeo Gyllenborgiano conſpicitur.

MARGO totius teſtæ cartilagineus, craſſus, coſtas earum apicibus adfigit, ut flecti nequeant; integerrimus præterea nec ſerratus.

BRACTEÆ 13 totam teſtam tegunt, quarum dorſales & longitudinales 5 ſunt, fere ſexangulares, læves nec ulla gibba, ne ultima quidem: harum prima & ultima reliquis duplo latiores; laterales vero bracteæ utrinque 4 oblongæ.

FIGURA teſtæ ovalis eſt & modice convexa, minime carinata.

COLOR externe lividus, maculis nigris.

Subtus inſpecta teſta 10 vertebris conſtat, unde utrinque 9 ſe exſerunt coſtæ, quæque latæ uti in tauro conſpiciuntur; incertæ autem vertebrarum arthrodiæ ſunt, quippe ita collocatæ, ut quælibet coſta prodeat e binis vertebris; hinc ſpina flecti non poteſt.

De hac perhibent itinerariorum auctores: quod in inſulis Mauritianis 5 vel 6 homines dorſo ipſius inſiſtentes, prorependo transferat, plures adhuc vectura, ſi operimenti convexa ſuperficies pluribus ſtationem firmam concederet. Worm.

In Græcia tota, teſtudines edere non audent homines; & anathematis fulmine omnes percutiebat, qui teſtudines edebant, Patriarcha Alexandrinus. Bell. itiner. 131.

22. TE-

22. TESTUDO *unguibus acuminatis, palmarum duobus, plantarum unico.*

Teſtudo marina americana. Seb. Theſaur. 1. p. 130. tab. 80. fig. 9.

Teſtudo marina. Geſner. quadr. p. 78. Aldrov. quadr. p. 712. tab. 714. Grew. muſ. p. 38. tab. 3. fig. 4.

Teſtudo. Olear. muſ. p. 27. tab. tab. 17. fig. 1.

CAPUT *roſtro* margine acuto, dentibus deſtituto, accipitrino fere, ſed obtuſiore.

TRUNCUS ſuperne tegitur teſta ovata, margine cincta, quique 27 parvis conſtat bracteis, ita collocatis ut poſteriores, quæ majores, pone in angulum excurrant, unde margo ſerratus conſpicitur. Alias hæc præcedenti magis convexa eſt & 15 bracteis tegitur, quarum dorſales ſex angulares, harumque prima reliquis minor & ultima pone magis gibba, laterales vero oblongæ & læves.

Abdomen lamella minus dura tegitur, quam in reliquis, in qua hoc ſingulare obſervatur, quod hinc inde adſperſa ſit Balanis marinis, teſtæ ut & pedibus inferne arcte adhærentibus, certo & manifeſto indicio hanc marinam fuiſſe teſtudinem.

PEDES ſquamis calloſis obtecti ſunt.

Palmæ 5 digitis conſtant, arcte unitis, quorum 1 breviſſimus, 2 duplo longior, 3 longiſſimus, 4 longior gior ſecundo, & 5 paulo longior primo. *Unguibus* in 1 & 2 digito acuminatis, in reliquis membranaceis & vix conſpicuis.

Plantæ breviores ſunt & obtuſiores, pentadactylæ, digitis arcte unitis, quorum 1, qui reliquis brevior, ungue magno & acuminato armatur, 2 ungue ovato, 3, 4, 5 unguibus membranaceis, vix a pede diſtinguendis.

COLOR ſuperne rufo-fuſcus eſt.

In ejuſcemodi teſtis infantes olim lavabantur apud Turcas, qui his etiam ſcutorum loco uſi fuerunt. Worm.

23. TESTUDO *unguibus acuminatis, palmarum plantarumque quaternis.*
Teſtudo virginica. Grew. muſ. p. 38. tab. 3. fig. 3.
Teſtudo terreſtris puſilla ex india orientali. Worm. muſ. p. 313. Raj. quadr. p. 259.

TRUNCUS *teſta* retrorſum magis convexa tegitur, cujus margo 24 conſtat bracteis, quarum prima minima, reliquæ omnes angulis rectis exaratæ.

Diſcus teſtæ 5 munitur bracteis longitudinalibus & utrinque 4 lateralibus, quæ omnes angulatæ, ſtriis angulatis cinctæ, ſed diſco punctato ſcabro conſpicuæ.

Color ad margines bractearum nigricans vel ferrugineus, in medio pallidus.

Sternum ſeu teſta inferior, pone bifida & obtuſa eſt, ſuturis 5 transverſis diviſa & unica longitudinali.

PEDES ſquamis ovatis teguntur, lati, rotundi, nec in digitos dilatati.

Palmæ unguibus quatuor conſtant.

Plantæ etiam unguibus quatuor armantur, ſingulis rectis, acuminatis, fere æqualibus.

24. TESTUDO *picta vel ſtellata.* Worm. muſ. 317.
Teſtudo teſta teſſellata major, e madagaſcar. Grew. muſ. p. 36. tab. 3. fig. 1. 2.
Teſtudo minor amboinenſis. Seb. Theſaur. 1. p. 130. tab. 80. fig. 8.
Teſtudo teſſellata minor. Raj. quadr. p. 259.
Jaboti ſeu Teſtudo nigricantibus & flaveſcentibus figuris geometricis. Piſ. amer. 1658. p. 106. tab. 105.

TESTA ſuperior nigra eſt, rete flavo mirabilem in modum picta, præcedenti triplo major & magis convexa, totidem conſtans bracteis tam marginis quam diſci.
Diſcus teſtæ maxime convexus eſt, conſtans Bracteis diſtinctis inter ſe profundioribus cavitatibus & ſulcis, quam præcedentes. *Bracteæ* ſingulæ admodum convexæ, vertice retuſæ flavæ, centro obſolete punctato, lateribus angulatæ, ſtriatæ atræ, novem lineis flavis decurrentibus variegatæ.
Sternum ut in præcedenti ſe habet, ſed pone magis bifidum & acutum.

COLOR cujusque bracteæ flavus eſt, ex ambitu emittens lineas 9 vel 10 latas, flavas, quæ ſingulari modo cum reliquis uniuntur.

TANTUM.

Till Herr AUCTOREN.

SAla elf med ſtrand och parcker
Och hwar Nymph i ång och marker
Wittna må om Er/ min Wän/
At til hufwud hand och fötter/
J ej nånſin funnits trötter
Uppå Wishets banen än.

Ty hwad i de lärdas ſalar
J förſt lärdt/ dett måſte dalar/
Berg och backar/ ſiö och land/
At hwad nånſin/ jag wet nämna/
Willigt eller twungit lemna
Ur ſitt ſköte i Er hand.

Minſta gräſet ei förachtas/
Alla werldens diur betrachtas/
Foglar med ſin art och ätt;
Fiſkar hafwets fånad tyſter/
Städs ehwad dem ſielfwom lyſter/
Tiena Er hwar på ſitt ſätt.

Men hwad må Er tancka wara
Med den underliga ſkara/
J här ſkildren af i dag?
Om dermed at ſkräck injaga/
Ell' till Pindi tienſt alt laga
J har tänckt/ knapt finner jag.

Dock jag wet hwad råd i fattat;
Æſculapi konſt i ſkattat
Högt: then J jemt plågen ſe
Artigt af ett ringa ämne
Skapa och för Eder nämna
Fram den bäſta panacé.

Fölg

Fölg man kloke Ledarns lära/
Fölg/ min Wän: låt ei förfära/
Om än Lyckan hotar Er;
När J lärdt ſielf döden kufwa/
Yppnar hon wähl ſnart ſin hufwa
Och mer på Er wänligt ſeer.

Himlen ſtyre hwad i börjen/
Så behöfs ei at J förjen
Högt för Eder lyckos lått;
Ty at Himlen dygd will löna/
Spår jag/ J lär wähl få röna
En gång till ett önſkat mått.

CARL KROOK.

MONSIEUR.

PErſonne ne ſçauroit louër dignement & remercier ceux, qui non ſeulement aiment, mais auſſi qui protegent les ſciences. Quel titre ne faut il donc donner à la grace particuliere & à la magnificence de Son Ex:ce Mſr. Le Comte de GYLLENBORG, qui non ſeulement ſoutient notre Academie, mais qui veut bien auſſi l' honorer de tout ce, qui peut l'embellir; en fourniſſant même les moyens propres à aiguiſer les éſprits de ceux qui s'y trouvent. Je ſuis ravi de vous voir, Monſieur, demontrer un ſi beau ſujet avec tant de juſteſſe, dans la belle diſſertation que vous venez de donner au public. Il me ſemble que vous n' auriez jamais pû en choiſir un meilleur, & comme les curioſités, que vous y traitez meritent l' attention d'un chacun, les paroles, qui expriment vos penſées charment auſſi le Lecteur par une dexterité que rien n' egale. Notre amitie m' empeche d' en dire d'avantage vous demandant ſeulement de me croire toûjours un de vos amis le plus ſincere. Je ſuis

MONSIEUR

Votre tres humble ſerviteur
FREDRICH BÖCKELMAN.